

Thema Energietransitie/Warmtetransitie

Toelichting

Om onze aarde ook voor toekomstige generaties levend en gezond te houden, moeten er drastisch dingen veranderen. Eén van die dingen is de manier waarop we onze woningen verlichten en verwarmen. Ook moeten we hard aan het werk om de uitstoot van CO₂ te verminderen. Dat betekent dat we andere vormen van energie moeten vinden.

De Nederlandse regering heeft zich ten doel gesteld om de CO₂-uitstoot in 2030 te verminderen met 49%. Om dit te bereiken is een zogenaamd Klimaatakkoord opgesteld. Dit is een overeenkomst tussen veel organisaties en bedrijven in Nederland om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Het doel is om de CO₂-uitstoot in 2030 met 49% te verminderen. Ook is het de bedoeling dat alle woningen van het aardgas afgaan. Hoe dat in de praktijk het best uitgevoerd kan worden, staat beschreven in de 'Warmtetransitievisie'.

Rolverdeling

Om deze operatie te laten slagen, werken gemeenten in Twente samen aan Regionale Energiestrategie Twente (RES-T), de Warmtetransitievisie en de Agenda voor Twente. Per wijk of buurt wordt gekeken naar de meest praktische oplossing, uiteraard in samenwerking met de bewoners van deze wijken. Harbrinkhoek-Mariaparochie is als één van de eerste dorpen uitgedaagd om een zogenaamd 'wijkuitvoeringsplan' op te stellen.

De lokale werkgroep Duurzaamheid uit MP heeft het initiatief genomen om samen met de inwoners duurzaamheidsprojecten te ontwikkelen.

Centraal bespreekpunt voor de kernavond:

Tijdens de kernavond gaan we met elkaar in gesprek hoe we ervoor kunnen zorgen dat in Harbrinkhoek-Mariaparochie met succes een wijkuitvoeringsplan kan worden opgesteld en dat mogelijk als blauwdruk voor andere dorpen kan gelden. Voor het omzetten van inzicht in concrete acties is lef nodig. Dat lef is nodig gezien de grote uitdagingen waar we voor staan.

Achtergrondinformatie over het klimaatakkoord en warmtetransitie

In het kader van het Nationale Klimaatakkoord moeten we drie documenten opstellen. Deze documenten hangen nauw met elkaar samen.

- Regionale Energiestrategie (RES)
- Warmtetransitievisie (WTV)
- Wijkuitvoeringsplannen (WUP).

Regionale Energiestrategie

In Nederland zijn dertig regio's aangewezen die een Regionale Energiestrategie (RES) moeten opstellen. De regio Noordoost-Twente maakt onderdeel uit van de RES regio Twente (RES-T). Het concept van de RES moet een halfjaar na ondertekening van het nationaal klimaatakkoord opgesteld zijn. In iedere RES staat wat zij totaal gaan besparen aan energie. Deze uitkomsten van alle RES'en in ons land worden bij elkaar opgeteld om te bepalen of zij gezamenlijk de nationale doelstelling behalen.

De RES brengt op regionaal niveau de warmtevraag, beschikbare bronnen, energie-infrastructuur, opslag en opwekking van hernieuwbare elektriciteit in kaart. Vervolgens worden de warmtebronnen verdeeld tussen regio's en gemeenten.

Daarnaast geeft de RES aan hoe gemeenten kunnen samenwerken in het opwekken van duurzame elektriciteit. De uitkomsten van de RES worden gebruikt door de provincie en

gemeenten om plannen te maken. Deze plannen worden ook opgenomen in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan.

Warmtetransitievisie

Uiterlijk in 2021 moet elke gemeente in Nederland een Warmtetransitievisie (WTV) hebben vastgesteld. Daarin moet staan op welke manier en wanneer wijken van het aardgas gaan. Dit noemen wij de routekaart.

Voor wijken waarvan de transitie voor 2030 is gepland, staan in de WTV ook de potentiële alternatieve warmtebronnen en is er inzicht in de maatschappelijke kosten en baten en de kosten per huishouden. De WTV wordt nauw afgestemd met de RES, om ervoor te zorgen dat de warmtebronnen in lijn zijn met de beschikbare bronnen in de regio.

Wijkuitvoeringsplannen

Voor wijken waarvan de transitie voor 2030 gepland is, moet uiterlijk in 2021 een wijkuitvoeringsplan (WUP) worden vastgesteld.

Samen met bewoners, vastgoedeigenaren en andere stakeholders willen wij een plan opstellen waarin staat hoe en wanneer de wijk van het aardgas af gaat. In het WUP bepaalt de gemeente samen met de betrokken stakeholders de warmtebron en -techniek voor de wijk en op welke datum de levering van aardgas daadwerkelijk beëindigd wordt.

Daarnaast zijn belangrijke onderdelen in het WUP de financiering van deze zogenaamde transitie en communicatie & participatie. In het proces naar deze warmtetransitievisie hebben we samen met de stakeholders al nagedacht over de wijkuitvoeringsplannen voor de wijken die bovenaan de routekaarten staan.

Dynamisch document

De warmtetransitievisie wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraden van de vier gemeenten. De WTV is geen star document, maar kan veranderen als de praktijk anders blijkt dan de theorie. In principe wordt de WTV om de vijf jaar of zoveel eerder als nodig herzien.

In de wijken die als eerste van start gaan om van het aardgas af te gaan, gaat de gemeente en/of woningbouwcorporatie nog dit jaar (2019) in gesprek met de inwoners en andere stakeholders. Goede ideeën vanuit de buurt zullen de WTV verder aanscherpen. Daarnaast bekijken we samen met de provincie hoe deze visie goed kan aansluiten op de RES van Twente.

De weg naar een aardgasvrije gebouwde gemeente is een reis op zich; deze warmtetransitievisie is een eerste stap in deze richting.

Uitdaging voor Harbrinkhoek Mariaparochie

Harbrinkhoek Mariaparochie kan één van de eerste wijken/dorpskernen zijn waarvoor een WUP (wijk uitvoeringplan) wordt opgesteld. Samen met inwoners, vastgoedeigenaren en andere stakeholders kunnen wij een gedragen plan tot stand brengen over hoe de wijk van het aardgas af gaat.

Harbrinkhoek/Mariaparochie heeft meerdere mogelijkheden om van het aardgas af te gaan. Hierbij dient gedacht te worden aan individuele oplossingen of collectieve oplossingen of lokale initiatieven. Om ervoor te zorgen dat de juiste keuze gemaakt wordt, is het belangrijk dat alle inwoners van Harbrinkhoek/Mariaparochie hierbij betrokken worden.

Welke algemene beschikbare ondersteuningsmogelijkheden zijn er zoal in de gemeente Tubbergen

- Energieloket
- Energieke Regio
- (eind 2019) communicatieplatform “Energie van Noord Oost Twente”
- Duurzaamheidsfonds (max. € 50.000,- financiering voor energiebesparing en -opwekking
- Stichting Essenkracht; ondersteund duurzaamheidsinitiatieven, zoals bv. Dak Langeveen, SDE's, etc.

Voorbeelden

- Project ‘Gemeente zoekt dak’; inventarisatie van potentiële daken voor zonnepanelen
- Project ‘Regionale aanwending organische stof’ bij waterwinning Mander; uitvoering door MVT
- Project ‘Twents Meetnet Bodem’; uitvoering door MVT

Vragen voor het gesprek op de kernavond tussen inwoners en raadsleden

- Willen de inwoners van Harbrinkhoek-Mariaparochie de uitdaging aan gaan om een wijkuitvoeringsplan voor het dubbeldorp op te stellen?
- Als we meedoen kunnen dan ook andere projecten worden meegenomen die wat opleveren, zoals zonneveld, windmolen? Waar ziet Harbrinkhoek nog meer kansen als het gaat om de energietransitie?
- Welke partijen kunnen een rol spelen om de realisatie van een wijkuitvoeringsplan te laten slagen?
- Wat verwacht je van de gemeente ?